

NAJWIĘKSZY TYGODNIK POLSKI W AMER. POŁUDN. — ZAŁOŻONY W 1920 R.
"LUD" ("O POVO") O MAIOR JORNAL POLONÊS DA AMER. LATINA — FUNDADO EM 1920

Curitiba — 6 marca — (março) — 1968 — Nr 2954 — (9/68)

Nowy blok w parlamencie?

Liczni liderzy wygastają partii robotniczej (Trabalhistas) zapelniający szeregi partii ARENY czy MODEBRY noszą się z zamiarem założenia nowego bloku parlamentarnego, pod nazwą Parlamentarny Blok Robotniczy. Blok ten opierałby się na programie dawnej partii, założonej przez zmarłego Getulio Vargasa i kierowanej później przez

eks-prezydenta João Goularta (PTB).
Dla nowego ruchu politycznego zdołano pozyskać 42 deputowanych, czyli liczbę wymaganą przez statuty wewnętrzne federalnej Izby Deputowanych. Przywódcy bloku mają nadzieję, że jeśli zatwierdzone zostanie rządowe projekt "sublegendy", wówczas z powodzeniem można będzie przekształcić blok

parlamentarny w trzecią partię polityczną.

Optymizm ten zasada się na wielkim zaufaniu, jaki szefowie bloku mają do dawnych członków Partii Robotniczej, (PTB) rozsiadanych po różnych Stanach. Istnieje z ich strony silne przekonanie, że uzyskają konieczne minimum wyborców, by utworzyć nową partię, zgodnie z wymaganiami nowej Konstytucji (paragraf VII, art. 149). Warto tu przypomnieć, że na powstanie nowej partii należy zdobyć 10 proc. głosów na terenie dwóch trzecich Stanów, a w każdym Stanie przynajmniej 7 proc. głosów. Dalej — uzyskać trzeba 10 procent deputowanych w jednej - trzeciej wszystkich Stanów oraz 10 proc. senatorów.

Nowy blok parlamentarny zastrzegł się, że nie będzie zwalczał ani MODEBRY ani Szerokiego Frontu, utrzymując z nimi jak najlepsze stosunki. Odbierając "list-testament" Vargasa za ideę przewodnią, nowa partia opierałaby swój program na klasie robotniczej.

Tworzenie nowych bloków politycznych w tonie parlamentarnym wielu polityków uważa za rzecz dodatkową. Wiadomo jest bowiem rzeczą, że tak ARENA jak MODEBRA są pełne elementów pochodzących z dawnych 13 partii politycznych, zwłaszcza PSP i FPB. Atmosfera która panuje w dwóch partiach jest dla nich obca, nie więc dziwne, że czekają na powstanie innych partii, zrzeszających wszystkich niezadowolonych.

Partia opozycyjna MODEBRA przygotowuje projekt prawa ułatwiającego powstanie nowych partii politycznych, będąc przekonana, że prawo to przejdzie w Kongresie. W tonie ARENY jest wielu polityków, przeciwnych ustanowieniu prawa "sublegendy". W miejsce tej ostatniej — wola oni walczą o powstanie 3 a nawet 4 partii politycznych, jednoczących w sobie polityków o tych samych poglądach i przekonaniach.

Podłożem na powstanie nowych partii mogą się stać: blok parlamentarny utworzony niedawno przez niezależnych deputowanych ARENY oraz Parlamentarny Blok Robotniczy — złożony z elementów wygastłej partii PTB. Rozstrzygnięcie tego problemu zależeć będzie od Kongresu, gdy na stole obrad znajdzie się projekt prawa o "sublegendzie".

Nad ostatnią redakcją projektu prawa o "sublegendzie" pracuje obecnie deputowany Rondon Pacheco. Mówi się, że projekt ten odnosi się jedynie do wyboru gubernatorów, deputowanych stanowych, prefektów oraz ławników. Według senatora Eurico Rezende, sublegenda wybora jest "ziem kominiem", by — wobec braku trzeciej partii — dać uprzedzić tendencjom regionalnym wielu wyborców i kandydatów, nie łamiąc jednak struktury ARENY czy MODEBRY w pojeści federalnym.

Baza USA w Khe Sanh

Obrońca amerykańskiej bazy wojskowej w Khe Sanh, niedaleko Laosu, może stać się wielkim faktorem psychologicznym dla obu stron walczących. Jeśli 6 tys. Amerykanów zdoła odeprzeć masywny atak 30 tys. żołnierzy północno - wietnamskich, zwycięstwo to mieć będzie wielki wpływ na opinię publiczną świata. W razie przegranej — USA poniosą moralną klęskę. Tymczasem zaciekła się coraz bardziej blokada bazy przez północno-wietnamskich, mających do dyspozycji tanki, ciężkie armaty, moździerze, a nawet odrzutowce "Migi". Okopy wietnamskie wdzierają się coraz bliżej pozycji amerykańskich. Atak frontalny jeszcze nie nastąpił.

Nowa szosa: Santos-Rio

Rząd paulistański zabiera się do budowy nowej szosy asfaltowej biegnącej poprzez wybrzeże Stanów São Paulo i Guanabary, mianowicie Ubatuba (SP) i Parati (Rio). Nowa szosa otrzyma nazwę BR-101 i stanie się wielką atrakcją dla ruchu turystycznego.

Nowy przewodniczący

Parańska Izba Ustawodawcza obrala swym przewodniczącym deputowanego Eronydy Silverio, kandydata cieszącego się zaufaniem gubernatora Paulo Pimentel. W związku z tym przewiduje się różne zmiany na wysokich stanowiskach rządu stanowego.

Pozycja Rumunii

Od czasu zrzucenia z naczelnego stanowiska Rumunii Anny Pauker, wiernej stalinistki w 1952 r., obecni kierownicy Rumunii z Gheorghiu - Dej na czele, nie ukrywali swej niechęci do wtrącania się ZSRR do spraw wewnętrznych rumuńskich. Nie chcieli się zwłaszcza zgodzić na postanowienie Moskwy, by takie kraje jak Bułgaria, Węgry i Rumunia rozwinęły swój przemysł, który mógł rywalizować z przemysłem sowieckim na rynkach państw socjalistycznych. Państwa te miały się ograniczyć do produkcji rolnej. Od tego czasu Rumunia sabotuje Pakt Warszawski, utrzymuje stosunki dyplomatyczne z Izraelem, znosi u siebie obowiązkową naukę języka rosyjskiego i rozwija swój handel z Zachodem.

Migawki ze Świata

● **Relacje gen. Wheeler'a.** — Główny szef sztabu USA — gen. Wheeler po powrocie ze swej podróży inspekcyjnej w Wietnamie oświadczył, że konieczne jest wysłanie 50 - 100 tys. żołnierzy amerykańskich na front wietnamski.

● **Rumunia opuszcza konferencję.** — Delegacja Rumunii opuściła konferencję komunistyczną w Budapeszcie, twierdząc, że nie może przyjąć jakiegokolwiek ingerencji czy nacisku ze strony ZSRR w wewnętrznych sprawach swego państwa.

● **Nixon równy Johnsonowi.** — Kandydat partii republikańskiej Richard Nixon otrzymał ilość głosów równą Johnsonowi — według ankiety przeprowadzonej przez Gallupa.

● **Wietnam będzie bombardowany.** — Stany Zjednoczone zwiększą bombardowanie Półn. Wietnamu wobec negatywnej postawy Hanoi odnośnie zawarcia pokoju.

● **Gen. Lopes aresztowany.** — Argentyński generał w stanie spoczynku Lopes skazany został na miesiąc domowego stanu spoczynku Lopes skazany został na miesiąc domowego gania jest kwestią kilku miesięcy.

● **Oskarżenie pod adresem Luebke'go.** — Hamburgski prezydent "Stern" oskarża prezydenta Niemiec Zachodnich Heinricha Luebke o współpracę z reżimem hitlerowskim, zwłaszcza przy budowie obozu koncentracyjnego w Leau.

● **Obecność neo-nazistów w parlamencie.** — Neonazistowska partia w NRF posiada obecnie swych członków w takich stanowych Izbach Ustawodawczych, jak Bawaria, Połud. Saksonia, Renania, Hesja, Schleswig - Holstein i Bremen. Wszystkich Stanów jest 11. Wystarczy, że neonaziści zdobędą głosy w Baden-Wirtemberg — by dostać się do parlamentu federalnego.

● **Ekwipunek policji chińskiej.** — Policjanci chińscy — prócz rewolweru — noszą przy sobie książkę z poglądami Mao Tse Tung. Przy zmianie zaś warty policjanci wolają: 100 lat dla Mao!

● **Obywatele brytyjscy wracają.** — Wobec alarmującej liczby brytyjskich obywateli powracających z Azji do kraju, rząd Wilsona widział się zmuszony ograniczyć liczbę reemigrantów do 1.500 rocznie.

● **Nowe pociski rakietowe USA.** — Marynarka amerykańska przygotowuje budowę nowych pocisków rakietowych o zasięgu 10 tys. km. Także wystrzelenie pocisków "Polaris" umieszczonych na łodziach podwodnych nastąpi z pozycji pół-zanurzenia.

● **Produkcja tanków w Argentynie.** — Rząd argentyński zakupił od Francji 30 nowoczesnych tanków "AMX-13", osiągając również licencję na budowę tych tanków w Argentynie.

● **Handel z państwami socjalistycznymi.** — Zwiększenie handlu państw Ameryki Łacińskiej z państwami komunistycznymi, z Chinami włącznie, wywołuje żywe zaniepokojenie Kongresu USA.

● **Akcja Wietnamu w Laosie.** — Zgodnie z obliczeniami rządu Laosu — na terenie tego kraju znajduje się już 40 tys. żołnierzy Północnego Wietnamu, wspomagających partyzantkę oddziału Pathet Lao.

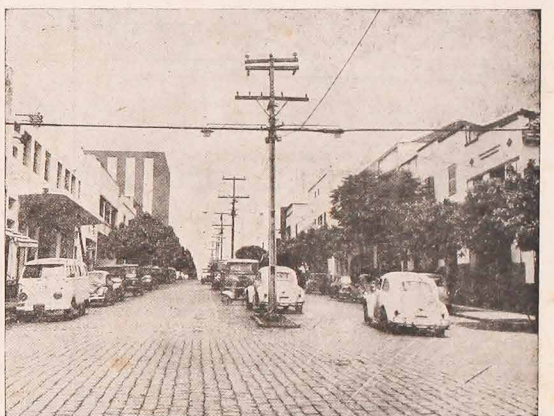
● **Clifford objął stanowisko.** — Nowy sekretarz Obrony USA — Clark Clifford objął już swe stanowisko na miejsce następującego MacNamara, który zdołał przekonać Kongres, by zawiesić loty strategicznych bombowców "B-52" z ładunkiem bomb atomowych.

● **Francja się zbroi.** — W 1972 roku Francja posiadać będzie ładunki atomowe umieszczone na tankach "AMX-13" oraz na odrzutowcach "Mirage III". Ponadto w budowie znajdują się pociski interkontynentalne o zasięgu 8 - 10 tys. km.

● **Izrael wciela zajęte terytoria.** — Rząd Izraela wcielił w granice swego państwa terytoria zajęte podczas wojny arabskiej. Są to: Cisjordania, Gaza, Synaj i łańcuch górski Gola.

● **De Gaulle nie opuści NATO.** — Francuski dziennik "France Soir" twierdzi, że Francja nie opuści Paktu Atlantyckiego, dopóki nie polepszą się stosunki między Zachodem i Wschodem.

Rolandia zalicza się do tych miast Północnej Parany, które rozwijają się w rekordowym tempie, przysparzając z roku na rok coraz piękniejszą szatę zewnętrzną. Na zdjęciu — jedna z głównych ulic Rolandii — avenida Korpusu Ekspedycyjnego, o solidnym bruku i pięknym oświetleniu.

Romney rezygnuje

Republikański kandydat na prezydenta USA — George Romney zrezygnował ze swej kandydatury na prezydenta, twierdząc, iż nie otrzymał od partii należytego poparcia. Mówi się, że wycofanie się Romney'a ułatwi kandydaturę gubernatora Rockefeller'a. W tym wypadku decyzja republikanów zależała od wyboru Nixona lub Rockefeller'a.

Oreddie p. Prezydenta

Marsz. Costa e Silva nadesłał na ręce Kongresu oreddie, w którym przedstawił szereg głowoszy sprawozdania z dokonań rządu w ciągu ub. roku. M. in. — Prezydent podkreślił, że wolność prasy została zachowana, a działalność obojętnej — respektowana. Nikt nie może oskarżyć rząd o używanie siły czy przemocy w jakimkolwiek wypadku. Wielki krok naprzód zrobiono na polu energetycznym, rolnictwa i w budowie nowych mieszkań, nie mówiąc o zwiększeniu eksportu zagranicznego. Inflacja jest ściśle kontrolowana. Otwarto nowe porty i ulepszone już istniejące. Budowa statków handlowych idzie całą parą naprzód.

Obecnie rząd opracowuje plan podniesienia stopy życiowej robotników, bez obciążania pracodawców nowymi kontrybucjami. Oreddie szefa państwa odczytano na inauguracyjnej sesji Kongresu.

Ks Kardynał Wojtyła w Rzymie

W Rzymie przebywał Ks. Kardynał W. Wojtyła, metropolita krakowski. Jego powołanie w Wiecznym Mieście wiążył się z udziałem w plenarnym posiedzeniu Rady Świeckich. Ks. Kardynał Wojtyła jest, jak wiadomo, członkiem posoborowej Komisji do spraw apostołatu Świeckich. Równocześnie Ks. Kardynał Wojtyła objął w niedzielę 18 lutego w uroczyste posiadanie kościoła św. Cezarego "in Palatio" jako tytularny kościół kardynalski.

5 państw zagrożonych w Azji

Oddziały północno-wietnamskie i partyzanci komunistyczni zwiększyli swą działalność na terenie Laosu, Tajlandii, Birmanii i Kambodży. W największym niebezpieczeństwie znajduje się Laos, gdzie — około 40 tys. żołnierzy Półn. Wietnamu walczą z oddziałami rządowymi, używając pocisków 140 milimetrów. W Birmanii nie ustają walki z partyzantką w pobliżu granicy z Chinami. Wszystko to wskazuje, że pożoga wojny w południowo-zachodniej Azji wisi w powietrzu.

Olbrym powietrzny

Technicy amerykańscy coby przeprowadzają obecnie próbną lot z największym samolotem świata "Lockheed C-5-A", o długości 75 m, zdolnego przewieźć 120 ton, na przestrzeni 4.500 km, z szybkością 650 km na godz. — 28 takich olbrzymów mogłyby przewieźć — jedna brygada żołnierzy w pełnym rynsztunku z Hawajów do Wietnamu. Seryjna budowa samolotów gigantów przewidziana jest na połowę 1969 r.

Straty Wietkongu

Ze źródeł amerykańskich w Saigonie pochodzi informacja, że straty Wietkongu i studentów w ciągu kilkunastu tygodni wynoszą ponad 300 tys. zabitych, w tym

samym okresie zginęło 18.700 Amerykanów. W wyniku działań wojennych 50 tys. domów zburzonych zostało w Połudn. Wietnamie. Liczba zaś uchodźców, bez dachu nad głową, dochodzi do 702 tys. Wielką przeszkodą w opanowaniu sytuacji jest korupcja i przepukotny grasujące na szeroka skalę wśród południowych Wietnamczyków.

Stypendia rządowej parańskiej

Parański Sekretariat Wychowania przeznaczył na ten rok 10 tys. stypendiów szkolnych. Zainteresowani powinni skierować prośbę w tej sprawie do 30 marca br. Dotąd zgłosiło się już do Sekretariatu około 300 studentów pochodzących z rodzin biednych.

Ustał strajk nauczycielek

Po 16 dniach strajku nauczycielek 238 szkół podstawowych w Minas Gerais, nie licząc szkół w 144 miastach, większość z nich postanowiła powrócić do nauczania, tym bardziej, że rząd stanowy rozpoczął płacić zaległe pensje. Powodem strajku było niepiękną naukowielkom pensji przez władze stanowe w ciągu trzech miesięcy, wynikającą z brakiem funduszy.

Zajścia w Rzymie

Tysiące akademików włoskich przeprowadziło manifestację na głównych ulicach Rzymu, protestując przeciw przedawnionym metodom w nauczaniu. Manifestacje te skończyły się starciem z policją, w wyniku którego 300 studentów i 150 policjantów odniosło rany. Władze bezpieczeństwa aresztowały ponad 200 studentów.

GŁOS CZYTELNIKÓW:

ZYGMUNT WIELICZKA

Polska Ludowa, Kraj i ludzie

IV

W parny wieczór lipcowy wracam z Bielska do Białej. Przystanęłam za mostem nad otwartym korytem Białki. Nadmiana granatowe, milionem gwiazd roziskrzone niebo, w dali majacze ciemne pasmo Beskidu, Klimczok i Czartoria. Myśl wędruje do odległych lat, gdy Białka stanowiła granicę między Bielskiem, twierdzący niemieccy z siedzibą w bogatych fabrykarkach, a Białą, biednym osiedlem zależnej od nich masy robotników polskich. Most był w czasach zaborczych niejednokrotnie widownią napaści wujującej niemieczy na pochody trzećiomajowe. Po dniach niewoli pozostały dziś tylko smutne wspomnienia i pomniki ku czci rodaków, pomordowanych przez okupanta niemieckiego. Także zatrzymując powietrze brudne wody Białki, wciąż jeszcze otwartym korytem płynący główny kolektor kanalizacji dwunastka Bielsko-Biała.

W danej chwili wiatr — niósł ze stoków Beskidu balsam lasów jodowo-swierkowych, a cisza skweru — ogródka nad brzegami Białki powiększała romantyzm chwili. Rozmarzony kieruje myśl ku dalekiej, pięknej ziemi brazylijskiej, ku cudnej puszczy parańskiej. Ku czarownemu widokowi samotnych piniorów — obryzmów, odcinających się ostro do horyzontu, tonącego w fantastycznej grze kolorów zachodzącego słońca. Zatoniony w wspomnieniach skracam w ulicy Koniewa, pod której szeroką, asfaltowaną nawierzchnią płynie przez obecne władze przykryte koryto Niwki, głównego dopływu Białki. — Oh, desculpae senhor — powiadam, zderyższy się w zamysleniu z wychodzącym z naróżnej piwiarni obywatelom. — Co to za mowa, nie umie pan po polsku — pyta poszkodowany. — Umie — odpowiadam — lecz myślałem będąc w Brazylii przedsięwzięciem pana w języku portugalskim. — To pan z Brazylii? I skąd pan tak dobrze mówi po polsku. — Zapłacił z niedowierzaniem mój przygodny rozmówca, który po krótkim wyjaśnieniu zaprosił mnie na dalszą rozmowę przy kufelku piwa. Sympatyczny jego wygląd sprawił, że zaproszenie przyjąłem. Dym, smród i tok nie zachećcały wprawdzie do dłuższego pobytu w piwiarni. Przemogła jednak nadzieja zdobycia bezpośrednich informacji o warunkach, w jakich dziś żyją masy mieszkanców miast polskich. Mój nieznanowy znalazł niebawem mimo tego cichy kącik, zdobny dwa kufle piwa i... dawaj gadu-gadu. Po wyjaśnieniach odnośnie mej osoby, mój towarzyszy przedstawił się również. Nazywał się Paweł M., był z zawodu elektrotechnikiem, pracującym w miejscowej dużej fabryce, oczywiście upaństwowionej. Opowieść jego warto utrwalić w druku, jako opis położenia, w jakim znalazło się obecnie rzemiosło a częściowo też ogół mieszkanców miast polskich.

Tuż po ukończeniu wojny p. Paweł otworzył w Bielsku zakład elektrotechniczny, który z uwagi na ogrom zniszczeń, dokonanych przez ustępującego okupanta, prosperował w fazie początkowej świetnie. Trwał ten stan pewien czas, póki władze nie doszły do przekonania, że pracujący na własny rachunek rzemieślnicy są z punktu widzenia doktryny partyjnej przytkami kapitalizmu. Paweł, były żołnierz Armii Ludowej, składał skrupulatnie swe zeznania podatkowe i płacił regularnie należne podatki. Nie uchroniło go to jednak od niestusznych domiarów, które wszystkim samodzielnym rzemieślnikom groziły ruiną. Zmęczeni beznadziejną walką z urzędami podatkowymi, rzemieślnicy likwidowali swe warsztaty i przechodzili prawie bez wyjątku do dynamicznie rozwijającego się przemysłu. Paweł znalazł bez trudności posiadającego się przemysłu. Pracuje osiem godzin dziennie, zarabia wprawdzie mniej, ale wystarczy na dostanie utrzymania rodziny. Ku memu zdumieniu okazało się, że likwidacja samodzielnego rzemiosła utrudniała bardzo był mieszkanców miast. — Panie — powiada — dziś drobna naprawa instalacji elektrycznej lub wodociągowej, dziurawej rynny lub zepsutego zamka urasta do poważnego problemu. Dawniej te naprawy zaklatwiał w domach czynszowych stróż, dziś nazywany szumnym "dozorcą domu". Obecnie stróżów już nie ma, a miejsce dozorczy domu zajmują przeważnie stare babinki, które swe czynności ograniczają do zamiecenia schodów, podwórza i sieni i to raz na tydzień lub przed wielkim świętem. W zimie, gdy dla bezpieczeństwa przechodniów trzeba usuwać śnieg z chodników, problem babinek - dozorczyń urasta do tragedii administracji domów, odpowiedzialnych wobec władz. W skutkach we wszystkich prawie domach czobowych brud, smród i szczyry. Oraz wieczny problem drobnych naprawek. Położenie utrudnia okoliczność że nieruchomości miejskie nie mają właścicieli, mimo że dawni figurują nadal w księgach gruntowych. W rzeczywistości są oni w najlepszym wypadku administratorami swych domów, o ile im władze miejskie tę funkcję powierzają. Zależnie od wysokości dochodu brutto otrzymują właściciele za czynność administratora kilkadziesiąt miesięcznie, pewna część idzie na remonty a resztę pochłaniają podatki. W tych warunkach, gdy nie ma osoby, zainteresowanej bezpośrednio w konserwacji i utrzymaniu porządku, domy niszczeją. — A w dodatku nie ma stolarzy, cieśli, dekarzy, instalatorów i ślusarzy — powiada Paweł — by zawczasu usunąć coraz poważniejsze defekty starzejących się budynków. Zamiast pracować dla dobra mieszkanców miast, rzemieślnicy siedzą sobie spokojnie na stałych, dobrze płatnych posadach po fabrykach.

C. d. n.

Rzeczy Ciekawe i Prawdziwe:

Polka-żona Maurois

Szeroko znany pisarz francuski Andre Maurois, który zmarł niedawno w Paryżu w wieku 82 lat, był żonaty z Polką. Była pierwszą jego żoną. Miała z nią 4 dzieci. Zmarła ona w r. 1922. Jej panięńskie nazwisko: Janina Szymkiewicz. Największą sławę przyniosło Maurois biografie, których wydał 12, w tym angielskich poetów Byrona i Shelley'a, króla Edwarda VII, premiera Beniamina Disraeli i wynalazcy penicyliny sir Aleksandra Flemminga.

Miniaturowy laser

Najmniejszym laserem świata jest urządzenie o średnicy 1 milimetra i długości 5 centymetrów, zbudowane przez dwu specjalistów amerykańskich. Jest to laser gazowy (helowy), który został pomysłany jako niezwykle czuły przyrząd pomiarowy: pozwala na mierzyć zmiany położenia rzędu dziesiątych części mikrona.

Człowiek-ptak

Marzenia o człowieku — ptaku wciąż jeszcze są aktualne, mimo istnienia gigantycznych samolotów pasażerskich. Niedawno grupa studentów Uniwersytetu w Tokio zbudowała model maszyny latającej, poruszanej ludzkimi mięśniami. Młodzi konstruktorzy obliczyli, że — ponieważ ków mięśni człowieka jest mała, sięga zaledwie 0,2 KM — aparat nie może ważyć więcej niż 100 funtów. Wykonano go więc z tworzyw sztucznych i lekkich stopów metalowych. Ow mini-samolot poruszany jest pedałami, rozpiętymi skrzydłami ma 70 stop. Nazywa się "Linnet". W czasie pierwszych prób unosił się na wysokość 3 stop i przeleciał kilkadziesiąt jardów. Uznano to za duży sukces.

Tom encyklopedii NA ZNACZKU...

Firma Kodak wyprodukowała aparat fotograficzny, który pozwoli na zmniejszenie w stosunku 1:5.000.000. Przy pomocy tego aparatu można będzie umieścić np. 6 tysięcy stron jednej encyklopedii na karcie papieru nie większej od znaczka pocztowego. Nowy rodzaj mikrofilmu pozwala zmniejszyć litery o wysokości 2 milimetrów do maleńkiego punkciku, którego wielkość określa 0.000832 milimetra.

"Wieża Babel"

Języków jest znacznie więcej niż narodów. Wedle najnowszych danych statystycznych istnieje na kuli ziemskiej ok. 1.300 odrębnych narodowości. Natomiast ilość języków, którymi narody te mówią, przekracza 3.000. Wiadomo ogólnie, że w Europie Belgowie mówią dwoma językami, francuskim i flamandzkim, Szwajcarzy posługują się aż trzema. Ale w Sudanie naliczono 117 odrębnych. W Togo, gdzie żyje zaledwie 1.4 miliona ludzi wyredobiono 40 całkowicie rozniących się od siebie języków. Blżej, bo w rzadczym Dagestanie milion ludności posługuje się aż 60 rozmaitymi językami!

Sciana świetlna

Francuska firma "Cometa" produkuje aparaty fotoelektryczne, zabezpieczającą robotnika obsługującego maszynę przed przypadkowym jej uruchomieniem. Aparatura ta wytwarza swego rodzaju scianę świetlną, która otacza miejsce obsługi maszyny, a której naruszenie maszyną uniemożliwia. Uruchomienie maszyny jest niemożliwe dopóki człowiek znajduje się w strefie, gdzie mogłoby to grozić mu niebezpieczeństwem.

Pudding na przedce

Narodową potrawą Anglików jest pudding. Jedną z jego odmian, pudding yorkski piecze się z rzadkiego ciasta i mięsa. Ostatnio jedno z pism angielskich ogłosiło, że przewiduje rewelacje w technice przygotowania puddingu — bez użycia ognia, gazu, czy elektryczności do pieczenia. Pudding będzie się piekł sam! Dzięki dodatkowi specjalnych substancji chemicznych, które — po otwarciu szczelnego opakowania — w zetknięciu z wilgocią atmosferyczną wydzielać będą ilość ciepła, która wystarczy do upieczenia całej potrawy.

Zabójczy produkt

Kliniczne doświadczenia przeprowadzone w Ontario przez Studium Badań Narkotycznych doprowadziły do wniosku, że wielokrotne używanie preparatu LSD, wywołującego halucynacje, prowadzi do takich samych dziedzinicznych zniekształceń, jakie powstały w wyniku stosowania preparatu Thalidomide. Doświadczenia kanadyjskie obalają też teorię, że stosowanie LSD może być pomocne w zwalczaniu nalogowego alkoholizmu.

KAKIĆ LEKARSKI:

"Biała gorączka" czyli delirium tremens

Człowiek który pije alkohol zamieňuje siebie, rodzinę i pracę, jest nazywany w moim rodzinnym Rudniku pijanicą, zaś w Warszawie pijanym.

Pijanstwo jest strasznym nalogiem. Pijaczyna jest niewolnikiem alkoholu. Kiedy mieszkałem w Rudniku to spotykałem pijanice soltysa, pijanice kowala i jednego pijanice sąsiada. Uw sąsiad był bardzo śmieszny: on wymiotował, gdy zobaczył muchę w barszczu, ale gdy widział kilka much w szklance wódki to nie brało go na madości z miłości do wódki, on wylutował muchy po kolei, poobłuzwał je i wyrzucał, zaś wódkę wypił. Zona mu umarła ze zgrozytu. Zapropnował ożenek młodej dziewczynie. Ona się zgodziła pod warunkiem, że on przestanie pić. On dał jej przysiężenie i nigdy więcej nie pił.

Mieszkałem w Warszawie na Łuckiej, Wronkiej i Lesznie spotkałem kilku pijaków. Widziałem kilka wypadków "białej gorączki". W czasie wojny przejechałem kawał świata i mogę stwierdzić, że pijacy są wszędzie. W okresie wojny utraciliśmy dwóch kolegów, ofary alkoholu: jeden dostał "białej gorączki" i zastrzelił ze Sten'a najlepszego przyjaciela, a potem zaczął strzelać po własnej kolumnie wojska, więc sardarmieria musiała go zastrzelić (koło Antkierpi); zaś drugi upadł po pijanemu pod tramwaj (w Brukseli).

Obecnie lecę między innymi i pijaków, a pracuję w tym zawodzie dwadzieścia lat. Na pewno kilku z was postawi pytanie: w jaki sposób ten chłop z Rudnika, ten niedobitek z obrony Warszawy, trzy razy więzien w czasie wojny, "lapiaduch" z Mackowskiej dywizji zabrał się do leczenia? Na to pytanie odpowiesz wam moi przyjaciele z Belgii. Ja zaś odpowiem na dwa wasze pytania: 1) Kiedy spożywa alkohol powinien iść do lekarza? — Im wcześniej tym lepiej, tj. gdy osoba zaczyna czuć chętkę, czy pocięg (czy miłość) do alkoholu. 2) Kiedy alkoholik musi się leczyć? — Gdy go policja zamieści do szpitala.

Zwykle sędzia zamyka pijaka w szpitalu, gdy on jest na drodze do Delirium Tremens, lub też już w Delirium Tremens.

Delirium Tremens to straszna męczarnia, to strach, trwooga, przerażenie, to piekło na ziemi. Pijak widzi wiele owijające się dookoła ręk, nog i ogryzające ciała z kici, lub straszne pajaki i szczyry łazące po nim, jedząc jego ciało, lub też stonie trapiące go.

My w szpitalu staramy się zapobiec D. T., a jeśli jest już za późno to leczymy. Każdy lekarz ma swój sposób leczenia. Ja lecę Dilantin'a, Phenobarbital'em (30 mg), dobrze posolonym jedzeniem i dużą ilością płynu do picia tj. wody, mleka, soków owocowych itp. Zwykle trzej dni są krytyczne po tygodniu zamknięcia w szpitalu zostaj D.T.

Na pewno czytelnicy się zaciekawią ile razy można się wydosłać z piekielnego Delirium Tremens?

Wyrałowalem wielu z drugiego D. T.; wyrałowalem kilku z czwartego D. T.; ale nigdy nie miałem okazji zobaczyć alkoholiaka z piątego Delirium Tremens, gdyż umierają w strasznych męczarniach przed przybyciem do szpitala.

Moja nieboszczka matka mówiła nam, że alkohol był wynaleziony przez diabła i jest diabelską komunią (w znaczeniu symbolicznym nie dogmatycznym). Ona radziła nam nie brać nigdy tej zarazy do ust. Zgadzałem się z jej pojęciem, gdyż ratuję (jeśli nie zapóźno) w każdym miesiącu kilka ofiar alkoholizmu z tego piekielnego Delirium Tremens. Dr Waclaw z Rudnika — (Polska)

Ganhou ou comprou um corte de casimira?
Então leve-o, hoje mesmo, no

"SOCOLOSKI"

O alfaiate que não recusa feitos
PREÇOS SEM COMPETIDOR

Rua Mal. Floriano N.º 114 - 2.º andar -
Edifício do 4.º Tabelião

CURITIBA — PARANÁ

Lekarstwo przeciw pijanństwu

Nalóg pijanstwa poniża człowieka i niszczy jego zdrowie, doprowadzając go do najbardziej upokarzającej sytuacji. In do występku i do grzechu.

"Instituto Químico Campinas S. A." wypuścił na rynek farmaceutyczny produkt "NECROETIL", lekarstwo w proszku, przeznaczone na leczenie nalogu pijanstwa.

Lek ten posiada wielki zasięg społeczny, sprowadza bowiem człowieka na nowo na łono rodziny, religii i społeczności ludzkiej. "NECROETIL" można dawać bezpiecznie do zacycia nalogowym pijakom, ponieważ nie posiada ani smaku ani zapachu.

"NECROETIL" można nabyć we wszystkich aptekach i drogeriach.

"NECROETIL" jest produkowany przez "Instituto Químico Campinas S. A." i znajduje się na składzie przy Praça Porto Alegre, 405, Fone: 4-9578, Caixa Postal, 695, — CURITIBA — PARANÁ.

Paczki PEKAO DO POLSKI

Najtaniej, najszybciej i najsprawniej
otrzyma Rodzina i Przyjaciele w POLSCE

POMOC

przez PACZKI PEKAO tak zw. "DO WYBORU" oraz
PACZKI SPECYFIKOWANE wg. katalogu.

PEKAO posiada Paczki: żywnościowe, ze świeżymi owocami, słodyczami, upominkami dla Pań, Panów i Dzieci, maszyn do szycia, maszyny dziewiarskie, lodówki, sprzęt motorowy tj. samochody, motocykle, opony, materiały budowlane, włókiennicze, inwentarz żywy tj. krowy, wiatery, wiegeli, koks, meble i wiele innych rzeczy...

WIELKI ASORTYMENT LEKARSTW
AMERYKANSKICH
GOTOWE DO ODBIORU APARTAMENTY
I DOMKI

Po informacje i Katalogi należy zgłaszać się do:

PRZEDSTAWICIELKI Upoważnionej przez
PEKAO New York,

p. Haliny BERGMAN,
SAO PAULO

Caixa Postal Nr 5127, Tel.: 52-87-29

AVENTAIS E GUARDA - PÓS

Avenciais profissionais para médicos, dentistas, professores, escolas. Fornecedores para Indústrias, armazens, escritórios e lojas. Preços especiais para atacado. Atendemos pelo Reembolso Postal para qualquer localidade do Brasil.

Camisaria Pinheiro

Rua Barão do Rio Branco, N.º 9
- Fone: 4-7858 - MATRIZ
FILIAL
Rua Marechal Deodoro, N.º 471 -
CURITIBA — PARANÁ

Casa Pavão

Hipólita Dopieralskiego
Rua Mal. Floriano, 511
Curitiba — Paraná
Wielki wybór ubrań gotowych, kapeluszy, bucioków, koszul. — Artykuły ogólnie dla mężczyzny, kobiet i dzieci.

ZAPewnIAMY
DOSTAWĘ ŚWIĄTECZNYCH PACZEK

PEKAO

Nr 69 Nr 72 Nr 73 Nr 86 Nr 87

NA WIELKANOC

JEZELI ZAMÓWIENIA NADEŚLANE ZOSTANĄ

DO DNIA 23-GO MARCA

PEKAO Trading Corporation,

25 BROAD STREET

NEW YORK, N. Y. 10004

ORAZ MIEJSCOWI PRZEDSTAWICIELE

W KILKU ZDANIACH:

ŻYCIE RELIGIJNE:

DRUGA NIEDZIELA POSTU

Ewangelia św. zapisana u św. Mateusza w rozdziale 17

W on czas, wziął Jezus Piotra, Jakóba i Jana brata jego i wyprowadził ich na górę wysoką osobno. I przemienił się przed nimi. A oblicze Jego rozjaśniało jak słońce, a szaty Jego stały się jak śnieg. A obok ukazali im się Mojżesz i Eljasz, z Nim rozmawiający. A odpowiadając Piotr rzekł do Jezusa: Panie, dobrze jest nam tu być: jeśli chcesz, uczynimy tu trzy przybytki: Tobie jeden, Mojżeszowi jeden, a Eljaszowi jeden. Gdy on jeszcze mówił, obok oblok jasny okrył ich, a z obłoku odezwał się głos: Ten jest Syn mój miły, w którym jestem sobie dobrze upodobany: Jego słuchajcie. A usłyszawszy uczniowie, upadli na twarz swoją i zlekki się bardzo. I przystąpił Jezus i dotknął się ich, i rzekł im: Wstańcie, a nie bójcie się. A podniósłszy oczy swe, nikogo nie widzieli, jeno samego Jezusa. A gdy zstępowali z góry, przykazał im Jezus, mówiąc: Nikomu nie opowiadajcie widzenia, aż Syn człowieczy zmartwychwstanie.

* * *

Wielką prawdę wypowiedział Chrystus przez te słowa: "Wszelkie królestwo przeciw sobie rozdzielone, będzie spuszczone". Zastosujmy te słowa w sensie duchowym do naszej duszy. Słyszeliśmy nieraz, że Królestwo Boże jest w nas przez duszę. Co za przedwzięte działanie szczeru gałązki dobrego owocowego drzewa w dzikim. Począyna wydawać dobre i smaczne owoce. Tak łaska przesześciągająca nas w Chrystusa — czyni nas dziećmi Bożymi, jak On i możemy czynić wiele rzeczy zasługujących na niebo. Jesteśmy tymi gałązkami dozbrymi w drzewie życia, którym jest Chrystus. Jak gałęzie drzewa zjednoczone z pniem stanowią jedność, tak my stanowimy całość z Chrystusem. Co się dzieje z gałązką, kiedy ją odetną od drzewa? Nie może sama żyć, schnie i ginie. To się z nami dzieje, kiedy dopuszczamy się grzechów. Przecina się łączność z Chrystusem i następuje spustoszenie Królestwa Bożego wewnątrz naszej duszy. Czy rozumiemy, co to za straszna rzecz się stała? Nie. Wielu katolików nie zdaje sobie sprawy, że stali się umarliymi w oczach Bożych, że przedstawiają okropny widok dla Boga, straszniejszy, aniżeli przedstawia się nam trup rozkładający się. I tacy katolicy przez miesiąc i lata chodzą zadowoleni ze siebie, nie odczuwając, że każdej chwili mogą być pogrzebani nie w zwykłym grobie, ale w piekle. Czasu Postu daje nam okazję do zastanowienia się nad smutną rzeczywistością i że miłosierdzie Boże daje nam czas do nawrócenia się i porzucenia grzechu i zjednoczenia się na nowo z Chrystusem.

KS. Z. P.

Duszpasterz odpowiada:

Proszę o dokładne wyjaśnienie w sprawie wydawnictwa "Paxu" w Polsce. N. N.

Rodacy i cudzoziemcy podróżujący do Polski od lat wracając zafascynowani działalnością wielkiej organizacji "katolickiej" pod nazwą tak drogą dla chrześcijańskich uszu — "Pax" — Pokój. "Pax" wydaje tysiące książek religijnych "Pax" utrzymuje i szerzy idee chrześcijańskiego humanizmu przez popieranie literatury antymaterialistycznej. "Pax" krzewi czytelnictwo przez doskonale redagowane pisma, "Pax" podtrzymuje związki między kulturą polską a Zachodem przez bogate działy tłumaczeń i tak bez końca. Trzeba jeszcze dodać, że "Pax" rozporządza przybudówką organizacyjną, która posiada monopol na produkcję i sprzedaż wszystkich dewocjonalii, nazwaną równie mile dla katolickiego ucha — "Veritas" — Prawda.

Podobne słowa uznania były wypowiediane przez inteligentnych redaktorów angielskich i francuskich pism katolickich, skądinąd w sprawach polskich dość dobrze poinformowanych.

"Puszczano mimo uszu cichnące informacje, że "wszechwładny" dyrektor "Paxu", Bolesław Piasecki to przecież wódz przyrodzonym ONR "Falanga", który głosił hasła nienawiści rasowej i rozwiązywania problemów społecznych i gospodarczych gwałtem i przemocą. Jego dzisiejsi mocodawcy nazywali go wtedy "hitlerowskim pacholikiem". Mogł się przecież nawrócić, jak św. Paweł Apostoł...

Puszczano mimo uszu informacje, że programowa książka dyrektora Piaseckiego została umieszczona na Indeksie, a on sam znalazł się pod ekskomunikacją.

Ludzi oczarowanych "Paxem" nie przekonywało tłumaczenie, że próby zniszczenia Kościoła w Polsce przez infiltrację są prowadzone dwutorowo. Dla infiltracji kleru stworzono zaraz po wojnie organizację "księży patriotów", która nie odniosła żadnego większego sukcesu. Mimo że w biednej Polsce do seminarium nie zawsze prowadziło powołanie, a dość często przyswilo: "Kto ma księdza w rodzie, to mu bieda nie dobodzie" — kier polski kierowany mądre przez Episkopat wykazał całkowitą odporność i pełną zwarłość. Odpęstwą było niewiele.

"Pax" został stworzony dla zadania ważniejszego, infiltrowania Ludu Bożego i oderwania go stopniowo od kleru. I ta organizacja mimo fantastycznego wyposażenia, mimo 20 lat działalności popierania przez cały aparat komunistycznego państwa, mimo zatrudniania tysięcy zdolnych ludzi — większym sukcesem pochwalić się nie może. Lud Boży w Polsce stoi ciągle w swej masie przy Kościele. Pewne szczyby dają się zauważyć tylko w pokoleniach młodszych, ale wcale nie w wyniku działalności "Paxu", a po prostu na skutek postępu materializmu tak, jak się to dzieje w krajach zachodnich.

Być może, że właśnie ten brak sukcesu skłonił Bolesława Piaseckiego do zrzućcia maski. Przed paru tygodniami wygłosił on w Sejmie mowę "prokuratorowską". Oskarżył Episkopat Polski o organizowanie opozycji politycznej, co w jego ocenie równa się zdradzie stanu.

Episkopat poczuł się zmuszony do opublikowania w swej obronie odpowiedniego komunikatu.

Nowoczesna muzyka w kościołach

Amerykański specjalista w zagadnieniach publicystyki Thomas Sullivan, odwiedzając kilkakrotnie 12 parafii Stanów Zjednoczonych, dośzedł do ciekawego wniosku, że muzyka nowoczesna — popularna grana podczas nabożeństw spowodowała większą frekwencję wiernych na Mszy św. Przedytm, twierdził Sullivan, 38 proc. wiernych opuszczało kościoł przed skończeniem Mszy św. Dział czyni to zaledwie 3 procent.

Nauczanie w Brazylii

Liczba nauczycieli, poza kilkunastoma tysiącami zakonników i zakonnic, wynosi w Brazylii 160 tysięcy, jeśli chodzi o szkoły podstawowe. Słabą stroną nauczania jest fakt, że spora ilość nauczycieli nie posiada odpowiedniego przygotowania, a pensje nauczycielskie, zwłaszcza w interiorze, są nieraz śmiesznie niskie.

Katolicyzm w Burundi

Liczba katolików w nowej republice afrykańskiej Burundi wzrasta z roku na rok. W ub. roku przybyło Kościółowi 63 tys. wiernych. N. 2.840.000 mieszkańców tego kraju przypada 1.700.000 katolików. Obecnie do chrztu przygotowuje się 150 tys. katechumenów.

Regulacja urodzin

Powstał w Kościele, nowy organizm, który zajmować się będzie dalej problemem stosunku Kościoła do regulacji urodzin. Na drugim posiedzeniu plenarnym papieskiej Komisji "Sprawiedliwości i Pokoju", które odbyło się przy końcu ub. roku, postanowiono stworzyć Komitet do badania problemów rodziny i rozrodczości.

Nowy Komitet będzie więc spadkobiercą rozwiązanej już papieskiej Komisji dla spraw regulacji urodzin, która w swoim czasie przedłożyła Pawłowi VI, swoje niejednoznaczne — jak wiadomo — myślenie — jak wiadomo — konkluzje na ten temat, wbrew swemu przeznaczeniu opublikowane przez prasę.

Nowy organizm ma zająć się problemem regulacji urodzin, badając szczególnie aspekty społeczno-ekonomiczne krajów zacofanych w rozwoju.

Pięciu braci z Międzyrzecza

Międzyrzecz w diecezji gorzkowskiej znany jest w historii z męczeństwa pięciu zakonników kamedujskich: Benedykta, Jana, Izaaka, Mateusza i Krystyna, którzy zginęli w 1003 r. w założonym przez siebie klasztorze. Zamordowani kameduli zostali pierwszymi polskimi świętymi. Relikwie ich spoczywają w miejscowym kościele pw. św. Jana Chrzciciela. Ostatnio parafia w Międzyrzeczu uczciła pamięć swych męczenników wystawą kościelną pod nazwą "Pięciu braci z Międzyrzecza". Wystawę, na którą składają się 32 plansze relacjonujące życie pier-

wszych polskich świętych, otworzył ks. biskup W. Pluta, ordynariusz diecezji gorzkowskiej.

Inauguracja radiostacji

W Manili, stolicy Filipin, odbyła się niedawno inauguracja katolickiej stacji radiowej, jednej z najpotężniejszych w całej Azji Wschodniej. Programy tej radiostacji nadawane będą także do Chin, gdzie żyje pod komunistycznym terrorem 3 miliony katolików i 2 miliony protestantów.

Nominacje papieskie

Ojciec św. zamianował 13 arcybiskupów i biskupów z różnych państw (w tym 3 z Ameryki Łacińskiej) jako członków Kongregacji Biskupów, organ zajmujący się sprawami administracyjnymi państwa Watykańskiego. Wśród mianowanych figuruje arcybiskup z Pórtu Alegre — D. Vicente Scherer.

Nowobrezbiterzy w Wietnamie

Podczas ub. Świąt Bożego Narodzenia w stolicy Południowego Wietnamu — w Saignonie — 13 diakonów przyjęło święcenia kapłańskie. Katolicy wietnamscy są doskonałe zorganizowani i stanowiąc trzon w walce z partyzantką komunistyczną.

Księża uwięzieni w Hiszpanii

Trzech księży katolickich Basków — zasądzonego na 10 do dwa lata więzienia, to, że wzięli udział w manifestacji robotników, zakazanej przez władze. Księża uważali owa manifestację rzecz sprawiedliwą, w sekwencji czego musieli liczyć z robotnikami w zieniu.

Ostrzeżenie Papieża

Papież Paweł VI rzucił adresem katolików wietnamskich ostrzeżenie, że jeżeli z nich występować przeciw włoskiej chrześcijańskiej demokracji, wyborów, powinien się zająć za filo-komunistyczne trzeżenie to ma przypisać katolikom, że w równie należy przagnąć swych przekonanek.

Zjednoczenie Seminariorów

Katolickie wyższe Seminarium w Holandii w 1967 zjednoczyły się w 5 instytutów teologicznych w największych miastach kraju. Klerycy — należący do zakonów — zgromadzeni mieszkają w swych domach także podczas gdy klerycy — w domach prywatnych.

WIEŚCI Z POLSKI

Gaz dla 10 polskich miast

10 dalszych miast w Polsce otrzyma w tym roku gaz ziemny dzięki nowej magistrali gazowej, jaką buduje się właśnie z zagłębia lubaczowskiego. Są to m. in.: Przemyśl, Puławy, Kraśnik, Lubaczów, Krynicza Zdrój. Do marca wybudowany zostanie odcinek gazociągu Tarnów - Skawina, a pod koniec roku Jarosław - Przemyśl.

100 tys. kandydatów na wyższe studia w Polsce

Ponad 200 tys. maturzystów opuści w tym roku szkoły średnie w Polsce. Ilu z nich starać się będzie o przyjęcie na wyższe uczelnie a ilu ma szansę uzyskania indeksu studenckiego? Z ankiety przeprowadzonej przez resort szkolnictwa wśród tegorocznych maturzystów wynika, że na wyższe uczelnie wybiera się ponad 70 tys. osób. Oprócz tego starać się będzie prawdopodobnie o przyjęcie ok. 30 tys. absolwentów szkół średnich z lat ubiegłych. Można się więc spodziewać, że w br. — po raz pierwszy — liczba kandydatów na wyższe studia będzie przekroczyła 100 tys. osób. Jak zwykle, największą liczbę zgłoszeń zanotowano na politechniki i wyższe szkoły inżynierskie.

Pomnik ku czci dzieci polskich

W Warszawie odbyło się inauguracyjne posiedzenie komitetu honorowego budowy pomnika — Centrum Zdrowia Dziecka, który będzie upamiętniał bohaterstwo i męczeństwo dzieci polskich w latach II wojny światowej i hitlerowskiej okupacji.

To centrum zdrowia dzieci — jak nazwał jeden z dyskutantów ten przyszły obiekt — zlokalizowane w granicach wielkiej Warszawy ma być zakładem, który zapewniając opiekę lekarską na najwyższym poziomie, będzie mógł równocześnie rozwiązywać najbardziej skomplikowane problemy ze wszystkich dziedzin medycyny. Oprócz obiektów związanych ściśle z lecznictwem dysponować on będzie także szeregiem obiektów pomocniczych jak: szkoła, ośrodek rehabilitacyjny itp.

Sukces poznańskich nauk

Sukcesem techniki polskiej jest projekt pierwiastka do badania stopnia zużycia maszyn i urządzeń. Projekt został opracowany przez naukowców z laboratorium Politechniki Poznańskiej przy współpracy chowcami poznańskiej fabryki łożysk tocznych. Pomocny tej aparatury można uzyskać dokładne dane o zużyciu łożysk tocznych i wpływie różnych czynników trwałych.

Rejsy "Batorego" w 1968

W roku 1968 "Batory" wykona 10 okrężnych rejsów: Gdynia — Kanada, a mianowicie: 20 marca, 16 maja, 14 czerwca, 12 lipca, 9 sierpnia, 7 września, 5 października, 30 października i 25 listopada. Pozostają w okresie miesięcy zimowych (na przełomie I i II) odbędzie 3 rejsy turystyczne na Wyspy Kanaryjskie.

Nabrzeże w porcie gdańskim

Statki o nośności do 35 tys. ton będą mogły o przybić w porcie gdańskim do nowego nabrzeża stowego, którego budowę — mająca kosztować 2500 tys. zł, niedawno rozpoczęto. Głównym użytkownikiem będą Gdańskie Zakłady Nawozów Fosforowych, dowozić się tam będzie fosforyty i nawozy sztuczne i barki — rocznie około 5 milionów ton.

CASA CONSTANTINO

Uma tradição que se mantém — novo e moderno estoque de para homens, produtos das melhores procedências - sempre mais que a menos preço, agora na RUA RIACHUELO N.º 110 — o enderégo certo para uma boa compra.

VOLKSWAGEN É Com a PAVA

REVENDEDOR AUTORIZADO

VENDAS — ASSISTENCIA TÉCNICA — PEÇAS ORIGINAIS

Av. Munhoz da Rocha, 903 - Fones: 4-6637 e 4-4555

Curitiba — Paraná

Polonia Zagraniczna

USA:

Lekarze Polscy z Teksasu

Grupa lekarzy polonijnych z Teksasu zgłosiła swój udział w Związku Lekarzy Polskich w Stanach Zjednoczonych. Podczas obrad konwencji w Houston odbyły się w tej sprawie narady grupy lekarzy Teksasu z dr. Aleksandrem Rytlem, prezesem Związku Lekarzy Polskich. Związek Lekarzy Polskich posiada obecnie placówki od Atlantydy do Pacyfiku i od północy w Edmonton do Houston w Teksasie na południu.

USA:

Polonijny program telewizyjny

Jednym polskim programem TV w Stanach Zjednoczonych, jak w ogóle w świecie, poza Polską, jest program B. Lewandowskiego w Chicago, czynny każdej niedzieli przez jedną godzinę na jednej z chicagowskich stacji telewizyjnych. Program obejmuje występy muzyków, różne wywiady, pokaz filmów polskich, chóry, orkiestry itd. B. Lewandowski pochodzi z Polski i do Stanów Zjednoczonych przybył w roku 1951.

AUTO LONDRINA

DE
GETULIO THADEU OSTROWSKI
MECANICA DE AUTOMOVEIS
LATARIA — PINTURA — ELETRICIDADE
PLANTAO AOS DOMINGOS E FERIADOS
CURITIBA — Rua João Negrão N.º 1820 — PARANA

WIELKA Brytania:

Prochy Zygmunta Nowakowskiego w Polsce

Trumnę ze zwłokami zmarłego w ub. roku znanego publicyści i pisarza Zygmunta Nowakowskiego przewieziono z Londynu do Krakowa, aby — zgodnie z życzeniem Zmarłego — pochować go na cmentarzu rakowickim w grobie rodzinnym. Pogrzebem zajęła się Rodzina Zygmunta Nowakowskiego, który przed II wojną światową był ściśle z Krakowem. Wiadomości o przewiezieniu trumny ze zwłokami Z. Nowakowskiego do kraju w wyniku życzenia wyrażonego przed śmiercią przez pisarza wywołała duże wrażenie wśród Polonii brytyjskiej i jest w jej kołach szeroko komentowana.

USA:

Książka o Polsce

Ukazała się w Chicago książka pt.: "Tysiąclecie Polski Chrześcijańskiej". Autorem jest wybitny pisarz i uczyony, profesor literatury polskiej na Uniwersytecie Chicagowskim, Tymon Terlecki. Książkę poprzedził przedmową inny wybitny pisarz i uczyony polski, Marian Kukiel.

ARGENTYNA:

Badacz Araukanów

Jednym z najwybitniejszych znawców kultury Araukanów jest inż. Ryszard Białous, który po II wojnie światowej osiadł w Argentynie. Przez 12 lat zamieszkiwał on w bezpośrednim sąsiedztwie tego szczepu, co umożliwiło mu poznanie folkloru i pomników kultury araukańskiej. Z jego inicjatywy odbył się w roku 1961 w San Martin de los Andos I Międzynarodowy Kongres Araukanologów.

DZIAŁ POETYCKI:

pod kierunkiem Stefana Czaplńskiego

Smierć Czarnieckiego

W Sokołowie, przed chatą u proga,
Pacholkiwie i ludu czerń mnoga;
Stoi stępak u żłobu powolny,
A w świetlicy leży Hetman polny.
Hetman głowę pochyla na łożo,
Krzepkim ciałem już wadnąć nie może,
Złożył ręce jakby do modlitwy;
Ale wojak ciągle marzył bitwy;
To o Szwedach odmawia pacierze,
To Stawiszczan rozhukanych bierze.
A przy świetle gromnicy, ksiądz cichy,
Świętym krzyżem maże ziemskie grzechy;
Prosi Boga w pokorze i skrusze,
By do rajy przyjął starca duszę;
A lud słowa powtarza kapłana:
— "Sługę Twego — zbaw Panie, Stefana!"

Zarzą stępak u żłobu powolny,
Wzniósł na łożo głowę Hetman polny,
Bielmem zaszele stworzył żrenice,
I popatrzył na smutną gromnicę;
Witał księdza — jak ze snu powstały,
I znów słuchał jak rzygaje biały.

— "Wprowadźcie go!" — skinął na husarzy
I wnet biały po izbie się waży,
Na pierś starca kładzie łeb swój suchy,
(A obadwaj biały jak dwa duchy).
Śmiał się hetman jak dzieciak szczęśliwy,
Tulał ręce między śniegi grzywy;
— "O mój biały!" — A biały, spokojnie,
Zda się z panem rozmawiał o wojnie;
Raz po raz do czerepem ruszy,

Aż starcowi jakoś tęskno w duszy,
Wzniósł buławę, spojrzął w koto groźno
I rzekł: — "Królu! dajesz ja za późno!"

Potem opadł na łożo bez siły;
Znowu rzesze pacierze mówily,
Znowu stępak u żłobu powolny,
A w świetlicy leży Hetman polny...
Pan Kijowski nie daje rozkazów;
Twardych z ust swych nie ciska wyrazów;
Ani rzeniem rozbudzi go siwy:
Bo wódz wielki już leży nieżywy.

A twarz jego szlachetna, uczciwa,
Jeszcze jakimś postrachem przeszywa;
Jeszcze z śmiercią nawet walczy samą,
I szeroka odzyska się szramą:
Jam nie z soli, ani z rolli,
Ale z tego co mnie boli.

Antoni Czajkowski

OBJASNIENIA

Antoni Czajkowski (1816 - 1877) opiewa śmierć wodza, który wyrósł do wielkości wyłącznie dzięki swym zasługom, nie z soli (nadania żup solnych, prowadzące do szybkiego bogactwa) nie z nadan rolli, czyli rozległych dóbr, zazwyczaj na słabo zaludnionych wówczas ziemiach kresowych.

Stefan Czarniecki (1699 - 1665) pochodził ze średniej szlachty, stąd dzieki intrygom możnowładców buławę hetmana polnego (nawet nie wielkiego!) otrzymał dopiero przed śmiercią. A przecież bezstronni oby oceniają właściwie jego zasługi: de Noyers, francuski sekretarz królowej Marii Ludwicy, nazwał go "prawdziwym zbawcą Polski (przed Szwedami)". Garstka poceziwych magnatów, ogół szlachty katolickiej, duchowieństwo, mieszczaństwo i lud pod wodzą Czarnieckiego zwrócili się w końcu 1655 r. przeciw Szwedom, którzy przy pomocy części magnaterii opanowali prawie całą Polskę. To ogólnopolskie powstanie było kierowane przez Czarnieckiego i po zwycięskiej obronie Częstochowy doprowadziło do wyzwolenia kraju. Czarniecki, mianowany wojewodą kijowskim, po kampanii szwedzkiej walczył jeszcze przeciw Moskwie i uspakajał Ukrainę tonącą w anarchii po śmierci Chmielnickiego (stąd wzmianka w wierszu o zdobyciu miasta Stawiszcz). Według historyków ukraińskich był przeciwnikiem ugody hadziackiej i przyczynił się do jej niepowodzenia. Jako wódz, odznaczał się niepospolitymi zdolnościami wojskowymi, stając w rzędzie Chodkiewiczów i Żółkiewskich. Ponad wszystko cenił karność. Pisze o nim historyk krajowy:

"Czarniecki stanie się zwolennikiem powołania pod broń całego narodu; będzie dążył do wciągnięcia szerokich mas ludowych, chłopskich i plebejskich do walki w obronie zagrożonej ojczyzny, króla, niepodległości. Zrozumienie przez Czarnieckiego roli chłopów i mieszczaństwa w wojnie narodowej, połączone z głębokim jego patriotyzmem w krytycznych dla państwa chwilach oraz poważnym talentem i ofiarnością wodza wysunęło go na czoło bohaterów tej wojny". Cytata z dzieła Adama Kerstena, wydane kilka lat temu w Polsce.

Niedawno minęło 300 lat od śmierci tego wielkiego Polaka. Cześć jego pamięci!

Rádio Cambijú Ltda.

ZY 5 - 27 - K/s - 1950 — A VOZ CATOLICA DO PARANA

Boa música, Clube dos Sábios, Três em Família, Hora da Música Popular (aos domingos das 15 às 18 horas), Homensagens, Anúncios, Avisos e Recados para Amigos.

ARAUCARIA — PONE-100 — PARANA

66

JĘDRZEJ GIERTYCH

prezencie. Po krótkiej chwili już miał na sobie czarny kapelusz, trzewiki, bieleżne, oraz zajał wręczoną mu żywność.

Przyprowadzono go na stację zborną jeńców. Tłum żołnierzy polskich opadł go, prosząc o spowiedź. Po koleji tłumaczył im, że nie jest księdzem, a gdy był nagabywany przez coraz to nowych, zaczął kłąć.

Przewożono go potem z jednej zbornej stacji do drugiej, na coraz głębsze tyły. Wszędzie proszono go o spowiedź, doprowadzając go do coraz większej rozpaczki.

— Jakiś dziwny ksiądz przyjechał — mówili o nim żołnierze. — Klnie jak kapral. I nie chce spowiadać.

Pojechał w tej sutannie do obozu do Niemiec. Także i Niemcy nie chcieli mu uwierzyć, że nie jest księdzem. Nie zachowało się w protokołach niemieckich żadne wspomnienie o wywołaniu go z Wisły i ubraniu w sutannę. Potrwało to coś z pół roku, zanim zdołał Niemców przekonać o swej tożsamości, drogą zeznań świadków, swoich kolegów, których w obozie odnalazł, i przy pomocy dokumentów, jakie z Polski sprowadził, i zanim go Niemcy przebrali w czeski mundur wojskowy, do którego mógł sobie przyszyć polskie odznaki oficerskie.

Stosunki w obozie w Sandbostel panowały na ogół brutalne. Niemcy utrzymywali dyscyplinę żelazną ręką. Wartownicy strzelali do jeńców przy łada okazji. Przy próbach ucieczki starali się winowajcę na miejscu zabić. Zaraz w dwa czy trzy dni po naszym przyjeździe niektórzy z nas byli świadkami, jak wartownik zastrzelił na miejscu żołnierza serbskiego. Jeńcy jugosłowiańscy byli bardzo wygodzani — nie otrzymywali z domu paczek — i polscy jeńcy przerzucali im przez druty trochę żywności. Serb złapał paczkę rzuconą mu ponad drutami — ale wartownik zobaczył to i strzelił do niego.

W sąsiednich blokach często zmieniała się zakwaterowana masa ludzka. Były to "stalagi", obozy szeregowych, które coraz to przewożono z miejsca na miejsce, w zależności od robót, do jakich były przeznaczone. Kiedyś na przykład, budując się rano (mieszkałem w baraku przy samych drutach oddzielających nas od sąsiedniego obozu) usłyszałem za drutami jakiś dziwny gwar, jakby rechotanie żab, równoczesna, głośna gadanie ogromnej rzeszy ludzkiej w jakimś dziwnym, trudnym do rozpoznania języku. Gdyśmy wyszli przed barak, zobaczyliśmy, że w sąsiednim bloku zjawili się kilka tysięcy Murzynów we francuskich mundurach — francuskie wojska kolonialne z Afryki.

Murzyni nie zagrzali długo miejsca w naszym sąsiedztwie. Wywieziono ich bardzo prędko, a na ich miejsce zjawili się sensacyjni goście: pierwsza partia jeńców sowieckich.

Zaraz nawiązaliśmy z nimi kontakt: gdy wartownik nie patrzył, mogliśmy z nimi rozmawiać, tyle tylko, że trzeba było trochę głośno natężyć.

Okazało się, że nie są to wcale Rosjanie. Byli to rezerwiści, zmobilizowani przez władze sowieckie na Wołyniu i bez sowieckiego przeszkolenia rzućni od razu na front, przeważnie wołyńscy Rusini, a wśród

EUROPA W NIEWOLI

67

nich także i garstka rodowitych Polaków. Prawie wszyscy służyli przedtem w wojsku polskim i oczywiście rozmawiali z nami po polsku.

Byłem świadkiem zabawnej rozmowy z nimi jakiegoś starszego polskiego kapitana, który jeszcze o tym nie wiedział. Kapitan służył ongiś w carskim wojsku rosyjskim i zapachniało mu wspomnienie młodości. Zaprzagnął pogwarzyć z rosyjskimi żołnierzami.

— Ej, sałdatik! — wołał przez druty.
Któryś z "bolszewików" zatrzymał się i przyłożył rękę do ucha, by lepiej usłyszeć.

— Ej, sałdatik! Nu chto tam u was słyszno?

"Bolszewik" odpowiedział raczej gniewnie.

— Panie kapitanie, niech pan do mnie mówi po polsku. Ja po rosyjsku nie rozumiem.

Teraz kapitan przykładał sobie dłoń do ucha. Nie słyszał, czy też nie mógł zrozumieć.

— Chto? Chto takoje? Ja nie słysz!

— Panie kapitanie, ja jestem kapral z tego a tego pułku piechoty. Niech pan do mnie mówi po polsku. Ja z Rosją nie mam nic wspólnego.

Wszyscy nienawidzili Rosji Sowieckiej i odnosili się do niej z pogardą. Nawet jeśli byli Rusinami przeżywali renesans przywiązania do Polski i polskości. Podobno czynili starania u Niemców, by ich uznano za żołnierzy polskich i przeniesiono do obozu polskiego. Także i nasze władze obozowe czyniły dla nich starania w tym duchu. Ale to było niewykonalne.

Wśród tych pseudo-bolszewików za drutami było bardzo wielu chorych. A ponadto byli oni po prostu głodni. Wszyscy jeńcy byli przez Niemców na ogół głodzeni i ratowali się tylko paczkami od swoich rodzin lub od Czerwonego Krzyża swoich krajów, ale jeńcy sowieccy byli głodzeni więcej od innych, a w niektórych obozach wręcz skazywani na masową śmierć głodową. To też marły jak muchy. Niemal co kilka godzin widzieliśmy przez druty, jak odbywał się pogrzeb. Wynoszono na noszach zwłoki z baraku, gromada kolegów zmarłego szła pochodem, śpiewając prawosławne pieśni religijne o przejmującej rozzdzierającą smutnej melodii, wszyscy "bolszewicy" zdejmovali czapki i żegnali się, a niektórzy kłękali. Także i my po naszej stronie drutów zdejmovaliśmy czapki i odmawialiśmy w duchu "Wieczny odpoczynek". Tylko Niemcy, licząc się przy każdym pogrzebie kręcący, nie rzucyli czapek zdjąć i pokrzykiwali gardłowymi głosami, tak jakby chodziło o wyniesienie pakunku, przeznaczonego na śmietnik. Gazety niemieckie rozpisywały się o niemieckiej krucjacie przeciwko ateistycznemu bolszewizmowi. Rzesza Niemiecka podejmowała sztandar przedmurza Europy, cywilizacji i chrześcijaństwa. Była jakaś dziwna ironia losu w tym kontraście między zachowaniem najnowszych, rzekomych "obronców wiary", którym do głowy nie przychodziło okazywać szacunek dla chrześcijańskich pogrzebów, a równie rzekomymi "bolszewikami", śpiewającymi pieśni religijne i poboz-

Lekarze:

DR LUDWIK RYDYGIER
Mówi po polsku 4 lata praktyki w szpitalach USA...

DR. AUGUSTO KISZKA
CLINICA MEDICO CIRURGICA
Medico do Hospital Bom Jesus...

DR GABRIEL NOWICKI
Diplom Uniwersytetu Parazyckiego
Bryt Profesor Urw. Parazytologii...

Szpitala:

CASA DE SAUDE DR. MOYSES PACIOBNIK
PORODY - OPERACJE
Rak, roniomanie i leczenie...

CASA DE SAUDE DR. COMINESE DA ROCHA
KLINIKA OGOLNA
Porody, operacje, Choroby niecierne...

Adwokaci:

DR LUCJAN KASPRZAK
Praca Osorio, 45, 1. i 105.
Zalaznia wszelkie sprawy adwokackie...

DR. PACHECO NETO
DR BOLESŁAW SŁIWIANY
Zalaznia sprawy cywilne, handlowe...

DR EDWARD ZELAK
Zalaznia sprawy cywilne, handlowe,
kryminalne, robotnicze i naturalnicze...

Dr Stanislaw Bundrya
Członek Związku Adwokatów
w Brazylii
Zalaznia wszelkie sprawy...

DR LEOPOLDO
ANTONIO SOKOŁOWSKI
Sprawy cywilne, kryminalne, inwen-
tarsze itd.

Rua Nova Barão
Edif. IV - c/503.
Telefona: 33-9405 -
SAO PAULO

PAULO FILIPAK
ADVOGADO
Causas civis e comerciais. Inventarios...

FELIKS GOLAS
CONTOADOR
Registro de firmas na Junta Comerci-
al, contratos, distritos, declarações...

Dentyści:
DR STANISLAW PUCHALA
CIRURGIAO - DENTISTA
SAO PAULO

DR WINCENTY FLENIK
Godziny przyjęć: od 8 do 11
od 2 do 6

DR. RENATO CESAR DA ROCHA - MÉDICO
Clínica Geral - Partos - Operações
Moléstias de Senhoras

Dra. Laryssa Brylinskyi
Dentista - Senhoras e Criança
Dr. Murici, 650 - Con. 13 - 1.º andar

KACIK RODZINNY:

PRZYJAŃ

Przyjaźń jest jak kwiat na drodze naszego życia.
I dziesięć samotnie ścieżką gorską zagrożoną skąpnymi nawisami...

Przyjaźń jest tą perłą z uczucia ludzkiego - droższą od
klejnotu.
Przyjaźń - to uśmiech którym witamy z raną a żegnają...

Gdy fizyczne niedomagania krzywią ciało bolesnym skurczem,
a wzrok i słuch echa zaburzeniem sioku, stłoczyć przyjaźni...

Rady dla Gospodyń

CIASTO NA PIEROGI
2 filiżanki maki
1 łyżka roztopionego masła
poł łyżeczki soli

Do maki dodać roztopione masło, jajka, sól i tyle wody,
ażebymy wyrobić średnio wolne ciasto...

PIEROGI Z KAPUSTY
1 główka kapusty
3 łyżki masła
1 mała cebulka

główka kapusty
3 łyżki masła
1 mała cebulka
poł łyżeczki soli

Uśmiechnij się ...

DEFINICJE
Oportunista - człowiek,
który ma odwagę cudzych
przekonań.

TYTUŁ HONOROWY - gdy żona
mówi, że ty jesteś panem
domu.

Kura - stworzenie które
jadamy zarówno przed uro-
dzeniem jak i po śmierci.

FARTUSZKI - PŁÓTNA - "MALHAS" - PONCZOC
REZCNIKI - KOSZULE
Przed zakupem prosimy
zbadac ceny w

Skład i Fabryka: R. Ch.
no dos Santos, 52 (Da
Praça da Ordem)
4-1698 - CURITIBA

Retificadora BRASPOL LTDA.
Odnawiamy wszelkie typy motorów samochodowych.
Robota gwarantowana i szybka.

Opowiadanie to zrobiło na mnie ogromne wrażenie przez to,
co, że kapitan K. martwił się nie tyle tym, że stracił żonę...

Drugie opowiadanie było całkiem inne i raczej zabawne.
Podporucznik Cz. należał do jednego z pułków, które bit...

Wkrótce spotkali innych Niemców, którzy prowadzili
skiego kapelana wojskowego. Był w mundurze wojskowym...

ne, a z wyrazem przejmującego smutku modłącymi się za swoich zagłodzonych kolegów.
Głodzenie jeńców sowieckich było bezsprzecznie jedną z największych zbrodni...

zdołał namówić podoficera, by poszli odwiedzić jego ciotkę.
Imno nie miał. Jego żona i rodzice zginęli w nieznanym mu okolicach we wrześniu.

HISTÓRIA DA POLÔNIA

J. FICINSKI

Quando, afinal, foi marcada a data da Convocação, as delegações eleitorais que a ela chegaram, vieram fortemente armadas. As tropas do exército russo ocuparam militarmente Varsóvia e a milícia particular da "Família" estendeu cordões armados nas esquadras que conduziam ao recinto da Assembléia Eleitoral.

Em vista daquele inconcebível aparato militar que feria frontalmente o senso da liberdade eleitoral, o Partido Patriótico, como protesto, resolveu dissolver a Assembléia, no que foi solidarizada pelo Presidente (Marchal) e por grande parte dos Deputados eleitores que abandonaram o recinto.

No entanto, passando por cima das Leis e dos costumes, a "Família" resolveu não aceitar a dissolução da Assembléia Eleitoral, sob alegação de que fora convocada no regime de Confederação. Convencendo os Deputados-eleitores restantes para que não abandonassem o recinto, ordenaram que fossem retiradas as tropas presentes e fazendo eleger o Príncipe Adam Czartoryski para cargo de Marechal (Presidente) da Assembléia, conseguiram o prosseguimento da mesma.

Livre da oposição, a "Família" apresentou as Reformas Instituições Básicas que foram votadas e sancionadas sem impedimentos da Assembléia.

Estas Reformas que modificaram a estrutura governamental, realmente, benéficas para a Nação. Com continuidade de aplicação poderiam tirar a Nação da anarquia em que se encontrava. Mas a Prússia e a Rússia justamente desejavam conservar a estrutura anárquica na Polónia, esforçando-se para aprofundá-la mais ainda. Com este intuito concentraram que fossem introduzidas as Reformas patrióticas e sanadoras apresentadas pela "Família" sem, contudo, permitir que fosse revogada a Lei de "Liberum Veto", sabendo que com essa fatídica arma política na mão, jamais consentiriam que a Nação se reerguesse.

Os "bons vizinhos" da Polónia, a Rússia e a Prússia tinham pleno conhecimento da força destruidora de "Liberum Veto" quando usada tendenciosamente para anular qualquer acção levantada em prol da salvação da Pátria.

Primordialmente o direito de "Liberum Veto" tinha força legal somente após a verificação das credenciais dos Deputados da Mesa da Assembléia, quando então um Deputado podia apresentar seu "Sisto activitatem" contra algum projeto em pauta, dissolvendo com esse "Liberum Veto" solitário dado na Assembléia anulando todas as deliberações nela tomadas anteriormente, inclusive anulando os mandatos dos Deputados para aquela Assembléia, os quais para nova Assembléia deveriam ser novamente eleitos pelas Assembléias Regionais. Esta Lei fora agravada em 1688, quando durante a Assembléia convocada em Grodno, o Deputado Dombrowski aplicou seu "Liberum Veto" antes da verificação dos mandatos, precedente este aceito como legal. Deste modo as futuras Assembléias podiam ser dissolvidas mesmo antes de serem instaladas. Neste caso o Marechal da Assembléia continuava sua função automaticamente para instalar a nova Assembléia, futuramente convocada.

Desde então o rompimento e a dissolução de Assembléias por intermédio de "Liberum Veto" tornara-se válido e abusivo. Foram dissolvidas deste modo as Assembléias em 1695, 1698, 1701 (duas vezes), 1719, 1720, 1729, 1730, 1732, 1750, 1754, 1760, 1761 e 1762. Como se vê, não era possível governar deste modo.

Conhecedores da magna força destruidora da Lei de "Liberum Veto", a Rússia e a Prússia firmaram diversos tratados especiais em 1720, 1732, 1740, 1743, 1762 e 1764 afim de não permitir que a Alemanha Lei fosse revogada. Idênticos tratados foram firmados entre a Rússia e a Áustria em 1726 e 1732 e com a Suécia em 1724 e 1745. (Dados estatísticos tirados da obra "Rei Stanislaw August" de Mackiewicz).

Dentre as Reformas sancionadas salientam-se pela importância social as Leis que tiravam dos Nobres o direito de justiciar com pena de morte os Camponeses pertencentes às suas Propriedades Rurais e as Leis que regulamentavam o governo das Cidades, devolvendo-lhes a autonomia e criando os Tribunais das Cidades, com direito de aplicar justiça sobre os Burgueses.

A oposição tentou reagir provocando uma guerra civil, sob o comando do "Hetman" Branicki, Rzewuski e Príncipe Karol Radziwili, este último muito conhecido no País e no estrangeiro pela incalculável fortuna pessoal que possuía e, também, pelas decoreções e vida leviana que levava. A ameaça de guerra civil motivada pelo protesto contra a ilegalidade da Assembléia Eleitoral instalada pela "Família" fora logo abafada pelo exército particular dos Czartoryski, auxiliado por tropas russas, que estavam à sua disposição.

Dos candidatos apresentados, a "Família" desejava a eleição do Príncipe Adam Czartoryski, entretanto a vontade da Imperatriz Catarina II fora que seu protegido Stanislaw August Poniatowski fosse eleito como Rei da Polónia e sua vontade prevaleceu graças à boa diplomacia dos Embaixadores da Prússia e da Rússia os quais agiram de modo adequado junto aos Deputados presentes na Assembléia Eleitoral.

Deste modo fora eleito o último Rei da Polónia, coroado com o nome de Stanislaw August.

É notória a influência dos nomes dos Monarcas na História da Polónia: os três primeiros Boleslawos fundaram e criaram a grandeza da Nação polonesa e, oito séculos depois, os três últimos Augustos levaram esta Nação à derrocada política.

O nome de Poniatowski surgiu no meio dos Magnatas poloneses de modo assaz nebuloso. Francisco Poniatowski, avô do Rei Stanislaw, ocupava o cargo de administrador de um dos imensos latifúndios dos Príncipes Lubomirski. O pai do rei, também Stanislaw, célebre aventureiro político, amigo e conselheiro do Rei Carlos VII da Suécia, entrou na "Família" casando com a Princesa Konstância Czartoryska. Era pois julgado pela Aristocracia como "homem novo". O jovem rei Stanislaw Poniatowski, possuía excepcionais dotes pessoais. Era muito culto, educado e inteligente. Fisicamente, belo tipo de homem, correspondia a todas as exigências do romantismo da época, fato que, na realidade, fora a razão principal da sua deslumbrante carreira política.

Quando Bestuzew foi incumbido da delicada missão de encontrar um amante digno da viúva Catarina II, Imperatriz das Rússias, ela há tempo tinha escolhido o jovem Poniatowski, brilhante Embaixador polonês na Corte de São Petersburgo, hospede e amigo íntimo de Williams, o Embaixador da Inglaterra na Rússia.

A Europa estava nas vésperas da Guerra de Sete Anos quando Stanislaw Poniatowski iniciava sua vertiginosa carreira. Em 1757, quando Frederico II da Prússia deu início à guerra, invadindo a Áustria, Williams combinava com Bestuzew que a Rússia colocasse 5 mil soldados contra Prússia em troca do financiamento de certos empreendimentos da Imperatriz.

Poniatowski dotado de profundo romantismo, na realidade apaixonara-se sinceramente pela jovem e bela Imperatriz, ao ponto de conceber a possibilidade de desposá-la, permitindo que sua opinião exaltada lhe apresentasse o quadro da Polónia e a Rússia unidas num grande Império, com ele ao lado da Imperatriz.

Durante sua convivência com Catarina, nas longas conversas filosóficas que ambos adoravam, Poniatowski imbuira-se com espírito voltairiano que caracterizaria seu futuro ponto de vista político-social.

Continua

Cantinho Agro-Pecuário

(Cont. do n.º anterior)

8) Fôlhas pequenas, retorcidas, com manchas amareladas; encurtamento dos internódios; aparecimento de um tufo de fôlhas na ponta dos ramos... falta de zinco Zn.

9) Fôlhas da ponta constantemente murchas, sem manchas ou com descoloração; dificuldade para o caule se manter erecto... falta de cobre Cu.

10) Manchas de tecido morto nas fôlhas; as veias menores podem ficar verdes... falta de manganês Mn.

11) As fôlhas, especialmente as mais novas perdem a cor, menos as nervuras que continuam verdes... falta de ferro Fe.

CAUSAS DE MALÓGRO NA ADBUACAÇÃO E QUE NÃO DEPENDEM DOS ADBUCOS

O solo tem que ser considerado de dois pontos de vista importantes: um físico e um químico. No primeiro seja a permeabilidade, isto é, a maior ou menor facilidade com que o ar e a água circulam no terreno e as raízes se espalham. Não adianta nada adubar, ou adianta muito pouco, se o terreno não for preparado com arações, gradagens e, às vezes, subsoagens, de modo a apresentar condições físicas favoráveis

ao crescimento das plantas. Um solo compacto, ou solto demais, um solo encharcado ou demasiadamente seco, evidentemente não representa um bom meio para a vida das plantas.

A adubação bem feita geralmente acelera a vegetação e a frutificação, quer dizer, as plantas crescem e produzem mais depressa. Vamos supor, então, que uma cultura de arroz adubada convenientemente já esteja no ponto de dar cacho; uma lavoura vizinha, adubada que prometia uma boa colheita vai produzir menos que a não adubada; isto é por causa das chuvas que não caíram no momento propício.

Quando o lavrador não emprega sementes ou mudas de boa qualidade então esse fato contraria qualquer resultado favorável que deveríamos esperar da adubação, com consequente perda de dinheiro.

As culturas bem adubadas — é um fato de observação corrente — em geral são mais resistentes às pragas e moléstias. Mas, mesmo assim elas são atacadas; é necessário, então fazer as pulverizações e os polvilhamentos reconhecidos para a cultura a fim de se garantir os resultados da adubação.

Jerzy Mażuchowski

Esporte em Revista

- **Campeonato Paranaense:** Atlético - Londrina 1x1, Curitiba - Paraná 3x1, Ferroviário - Britânia 5x0, União - Grêmio 3x1, Água Verde - Seletto 2x1, Primavera - Apucarana 2x1.
- **Campeonato Paulista:** Corinthians - Comercial 1x1, São Paulo - Port. Deportes 0x0, Santos - Ferroviária 4x1, América - Juventus 1x0, São Bento - Botafogo 3x2.
- **Campeonato Gaúcho:** N. Hamburgo - Rio Grande 0x0, Brasil - Zé Barroso 3x0, Santa Cruz - Riograndense 2x0, Pelotas - Guarani 2x0, Internacional - São Paulo 0x0.
- **Encontros amistosos:** Flamengo - Cruzeiro 5x1, Fluminense - Atlético 1x0, Botafogo (Rio) - Leon (México) 2x1, Espanha - Suécia 3x1.
- **Taça Libertadores da América:** Palmeiras - Náutico 0x0.
- **Copa Européia:** Juventus (Turim) - Eintracht (Alemanha Ocid.) 2x1, Manchester - Górnik Zabrze 2x0.
- **O pugilista australiano Lionel Rose** tornou-se novo campeão mundial dos pesos galo, ao derrotar por pontos o japonês Harada, após uma luta de 15 assaltos.
- **O Corinthians** adquiriu o passe de Buíão, do Atlético Mineiro, pagando a importância de Cr\$ 400 mil e cedendo o avanço Silvio, por empréstimo de um ano.

PEQUENAS NOTAS

Mitras recebem glebas

O ministro Ivo Arzuza, da Agricultura, confirmou, por telegrama, a doação de quase 80 mil metros quadrados às Mitras Diocesanas de Palmas, Jacarézinho e Foz do Iguaçu, na faixa de fronteira do Paraná.

Novo diretor do IBC

O "Diário Oficial da União" publicou os decretos do presidente Costa e Silva exonerando Napoleão Fontenelle da Silveira do cargo de diretor do Instituto Brasileiro do Café e nomeando para o mesmo cargo Joaquim Santos Filho.

Locomotivas elétricas

As primeiras locomotivas elétricas foram fabricadas pelo Departamento de Equipamento Elétrico Pesado da General Electric, em Campinas, que já entregou oito máquinas de uma encomenda de dez, à Companhia de Estrada de Ferro, e está construindo mais 30 para a Estrada de Ferro Sorocabana.

Preços de calçados

Por intermédio do titular da Pasta da Fazenda, professor Delfim Netto, o grupo de análise de custos está elaborando um projeto que torna obrigatória, em todo o Território Nacional, a fixação dos preços de venda dos calçados no solo, a fim de que — segundo assessores do ministro da Fazenda — possam ser evitados abusos no setor de calçados cujos preços vêm sendo majorados sem a correspondente justificativa de elevação nos custos de produção.

LIVRARIA S. V. D.

ARTIGOS PARA IGREJAS, RELIGIOSOS, ESCOLARES E ESCRITÓRIOS.

Rua Emiliano Perneta, 433 — Fone: 4-0136

CURITIBA — PARANÁ

GLOS CRYTELNIKÓW:

Na marginesie "Wspomnień" p. Giertycha

Władysław Diamand

To mógł bronić i tego bronił Piłsudski, jako nie poddany ani Austrii ani Niemiec, jako buntownik przeciw-rosyjski. Ani Haller, ani Rosja nie mieli tu żadnej szansy. Ich wielką zasługą było, że nie przeszkadzali Piłsudskiemu.

General Sikorski był zawodowym oficerem austriackim, którego rząd wiedeński w porozumieniu z postami polskimi z Galicji, stojącymi na stanowisku niepodległości, został wysłany jako łącznik dowództwa naczelnego austro-węgierskiego do legionami. Nie był to amator — samouk, lecz człowiek o wielkiej umiejętności i wiedzy wojskowo-fachowej. Taka funkcja jemu odpowiadała. Oczywiście, kalendarz do ambicje legionowe. Piłsudski, bez przeziębienia struny, gdy to było możliwe, nie wykonywał rozkazów w formie jakiej mu dawano, lecz po swojemu stale podkreślając, że jest sojusznikiem i rozkazów nie uznaje, lecz uzgodnione działanie. Tego nikt z poddanych austriackich nie mógł nawet próbować, bo by go aresztowano i ew. legion z austriackich obywateli rozwiązano lub innych na jego miejsce odkomenderowano.

Niemcy i Austria ostrzyli sobie apetyty na włączenie do szeregów tych żołnierzy, których Rosja nie zdolała zmobilizować. Było ich może setki tysięcy może ponad milion. Być może, że to w pojedlach niemiecko-austriackich mogło przeważać szalę zwycięstwa... jak Gravelotte.

Legiony nie były zaprzysiężone. Żądano przysięgi. Piłsudski mógł odmówić. Zamknięto go w Magdeburgu... b. honorowo. Galicyjskich żołnierzy z legionów wyofowano. Ale już funkcjonowało tajne POW, by niedopuszczać do poboru Polaków z zaboru rosyjskiego, dopóki nie nastąpi uznanie niepodległości, zjednoczenie trzech zaborów. Wtedy i w Rosji we Francji i w USA ta cyfra ochotników, prawie możliwych, stała się problemem wojny i polityki. Rewolucja Kierieńskiego, chaos bolszewicki nie dozwolili II Brygady walczyć przeciw Rosji. Dlatego postanowiono przekroczyć granicę rosyjską, co było możliwe bez walki przeciw Rosji, uznającej zjednoczenie części, które nie były w jej rękach. Tak jak inne wojska uciekające z Rosji przed bolszewizmem w zwartych formacjach, również żołnierze z legionu Hallera opuścili Rosję i dostali się do Francji. Tam oni, zwł. Haller jako zbuntowany poddany austriacki, mógł, jak przedtem Piłsudski, organizować buntowników, jenców wziętych do niewoli z regularnych oddziałów wielkopolskich, śląskich, pomorskich, galicyjskich i przeszłolic ich na system francuski, tworząc poważną jednostkę, może już na skalę zadań strategicznych, nie tylko taktycznych. Do tego nie doszło. Wojna się skończyła, nim te jednostki mogły wejść powaznie do walki. Armia Hallera była wana politycznie. To nas teraz nie obchodzi. Obchodzi nas że ani Brygada Podhalańska, ani pierwsza, ani druga dywizja polska we Francji w roku 1940 nie miały znaczenia symbolu, lecz prawdziwej walki. Trzecia dywizja funkcjonująca jako kadra, nie dostala broni do walki gdy Francja się poddała Hitlerowi. Ci co potem walczyli w Dywizji Panczernej pod dowództwem gen. Maczka i części innych wojsk stosunkowo mała, walczyli nie symbolizując, lecz aktywnie, krwawie szeregami w Normandii, Wioszech, Afryce. Jedno z drugim o chwałę nie rywalizując. Wypełniano obowiązki w granicach sensu, siły i możliwości. Jak szafowano krwią, wystarczy wspomnieć, że 8 batalion piechoty w jednej kompanii, podczas inwazji jak pół roku, miał 150% strat w zabitych i rannych. Ze Szkoły stale plyneli nowi ochotnicy w miejsce tych co padli. Niektórzy po wygojeniu ran wracali, raz, dwa razy, a niektórzy nie czekali wygojenia ran. Wracali do walki i gineli. Byli to reprezentanci całej ludności, wszystkich warstw. Polacy, Ukraińcy, Żydzi. Bronili nie tylko Rzeczypospolitej, Chcieli bronić wolności, i cywilizacji ogólnoludzkiej. Młodzi i starzy, silni i słabi. Nikt nie był pod przymusem. Wszyscy ochotnicy. Nadużyto ich zaufania. Następna generacja (aby nie było wojny) będzie miała za zadanie uniknąć także i zdrady sojuszniczej i zapobiec mordom ludności cywilnej w kraju zwłaszcza dzieci.

O tym trzeba mówić w ściele. Nie myśleć tylko o własnym gnieździe.

Świat przeżywa niesamowite przemiany. Należy starać się je rozumieć, szukać rozwiązania problemów bez uciekania się do rzeki dokonywanej na ludziach broniąmi, wobec których już nie ma obrony, poza zniszczeniem i podłością wobec słabszych i uboższych. I z tego trzeba szukać wyjścia, nim ludzkość się podwoi i wymrze z głodu. Czekaj wszystkich wielka praca zbudowana na zdrowym, uczciwym rozsądku. (C. d. n.)

EUGÊNIO STALINSKI

TELUMACZ PRZYSIĘGLY

Zalatywa również sprawy naturalizacji, paszportowe, wizowe itp.

NOWY ADRES:

São Paulo — Rua São Bento, 279, 4º — Tel.: 35-4475

P. K. O. - WARSZAWA

SWOBODNY WYBÓR

Paczki albo Złotówki

OSZCZĘDNOŚCI ("SKUP")

ZLECENIA DO WYBORU

albo WYBRANE

Paczki PEKAO DO POLSKI

Najoszczędniej, najłatwiej i bez zwłoki odbierz Krewnych i Przyjaciół w Polsce. ROSJA

RUMUNIA JUGOSŁAWIA
IKKA — BUDAPEST TUZEX — PRAHA
GENEX — Berlin
V/O VNESHPOSLYTORG — MOSKWA

EMPRESA J. RAJIC Ltda., São Paulo
Praça da Sé, 4.º — Tel.: 36-8530 — Caixa Postal 3950

